

Het kleine boerenspel

11.11.11 jongerenwerking - Vlasfabriekstraat 11 - 1060 Brussel - 02/536.11.60
evie.vandevyvere@11.be

Inleiding

Momenteel leeft één vierde van de wereldbevolking in absolute armoede. Schrik jij hiervan ? Wel, er is hoop op beterschap.

Voor de eerste keer in de geschiedenis bestaat een wereldwijd engagement om op relatief korte tijd de armoede fors terug te dringen: de Millenniumdoelstellingen (=MDG's). In september 2000 engageerden de regeringen van 191 lidstaten van de VN zich om deze acht doelstellingen te realiseren tegen 2015:

- 1 Armoede en honger halveren
- 2 Elk kind naar de basisschool
- 3 Gelijke kansen voor mannen en vrouwen
- 4 De kindersterfte verminderen
- 5 De gezondheid van moeders verbeteren
- 6 Aids, malaria en andere ziekten wereldwijd bestrijden
- 7 Toegang tot water voor iedereen – actief werken aan een duurzaam milieu
- 8 Werken aan een wereldwijd partnerschap voor ontwikkeling

De **eerste** Millenniumdoelstelling belooft de **honger en de armoede tegen 2015 te halveren**. Vrij zijn van honger is immers de allereerste zorg van de mens. Dat zou nochtans voor niemand een zorg mogen zijn, want er is voldoende voedsel in de wereld om iedereen te voeden!

En toch hebben 852 miljoen mensen honger. De meerderheid daarvan is boer. Gek toch, want zij zijn juist diegenen die bezig zijn met de productie van voedsel! Hoe komt het dan dat zij juist honger lijden? En wat kunnen wij daaraan doen?

Campagne “Recht op voedsel”

Honger! Dat is nog elke dag de keiharde werkelijkheid voor 850 miljoen mensen op deze wereld. Driekwart van hen zijn arme boeren in ontwikkelingslanden. Vreemd is dat, want zij produceren voedsel, maar worden zelf als eerste met honger geconfronteerd!

Afrikaanse kippenkwekers kunnen hun kippen niet meer kwijt, door de invoer van goedkoop geproduceerde kippen uit Europa. Senegalese uienboeren overleven nog nauwelijks, want hun markt wordt overspoeld door uien uit Nederland. Filipijnse rijsttelers kunnen niet concurreren met de goedkope rijst uit China en Taiwan. Honduras kampt met een overaanbod aan graan en mais uit de Verenigde Staten. Door dumping en grootschalige import verliezen miljoenen kleine boeren zo hun broodnodig inkomen.

Het gaat niet goed met de landbouw in de wereld. De boeren kunnen er niet meer van leven en het milieu heeft er onder te lijden. Maar het kan ook anders! Duurzame landbouw kan de wereld voeden zonder een aanslag te plegen op de draagkracht van de aarde.

Kleine boeren moeten een eerlijke kans krijgen! Ze moeten het recht hebben om lokale markten af te schermen tegen goedkope import. Alle vormen van dumping en exportsubsidie vanuit het Noorden horen te stoppen. En ze verdienen onze steun in hun strijd voor een leefbare landbouw, met betere toegang krijgen tot zaad, kredieten, opslag- en transportmiddelen, enz...

En een duurzaam landbouwbeleid in Noord én Zuid is broodnodig.

Daarom voert 2015 DE TIJD LOOPT – samen met een aantal Vlaamse milieuorganisaties twee jaar campagne rond het recht op voedsel.

We bundelen onze krachten en eisen dat alles in het werk wordt gesteld om de eerste Millenniumdoelstelling te halen: honger halveren tegen 2015!

De ui: een verhaal om bij te huilen

We illustreren dit verhaal aan de hand van de ui, een niet zo onschuldige groente als hij eruit ziet. De Europese ui verstoort de uienmarkt in Zuiden op zo een manier dat lokale uienboeren hun uien niet verkocht krijgen en hun “uienbusiness” stopzetten.

"Uien uit Nederland en Frankrijk beletten onze boeren te verkopen. Elk jaar stoppen boeren door die concurrentie.", getuigt een Senegalese boerenleider.

"Buitenlandse uien zijn beter gedroogd, dikker en het hele jaar door beschikbaar. Senegalese boeren hinken achterop omdat ze geen toegang hebben tot kwaliteitsvol zaad en kredieten. En ze kunnen slechts enkele maanden per jaar hun uien verkopen, omdat moderne opslagmogelijkheden ontbreken".

Je vindt alles over de campagne op www.11.be/campagne.

191 landen ondertekenden een akkoord om tegen 2015 de armoede in de wereld te halveren. Voer samen met de Vlaamse Noord-Zuidbeweging actie om de politici aan hun belofte te herinneren én de lat hoger te leggen. Armoede moet de wereld uit!

www.detijddloopt.be

Handleiding Het kleine boerenspel

1. Spelfiche

Doelgroep: - 12 jaar

Duur: 20 min.

Spelers: min. 10 - max 30

Spelbegeleiders: min. 2

Doel:

De oneerlijke concurrentiepositie van kleine boeren in Senegal (en elders in het Zuiden) laten aanvoelen. Hun vertrekpositie is ongunstig, ze hebben niet dezelfde technische middelen en voor het weinige dat ze produceren krijgen ze niet eens een eerlijke prijs door dumping en overproductie. Hoewel ze met veel meer zijn, kunnen de kleine boeren de strijd nooit winnen.

Accommodatie:

Als je het spel speelt op een open plein of grasveld (min. 20m lang en 4m breed), heb je materiaal nodig om een hindernissenparcours te bouwen. Bekijk of je het spel kan spelen op een terrein met 'natuurlijk' hindernissen of waar hindernissen aanwezig zijn (bv. een bos, een sportzaal, ...). Dat bespaart je heel wat werk.

2. Materiaal

- 200 plastic balletjes ('ballenbad'-balletjes, eventueel te vervangen door aardappelen, uien, keitjes, kiezelstenen, zand, knikkers,)
- 20 soeplepels
- 6 plastic kommetjes (aardbeienbakjes, roomijsdozen, ...).
- 1 zak letterkoekjes
- 2 emmers om ballen te verzamelen
- 2 *geldbakjes* om letterkoekjes te verzamelen
- materiaal om kinderen op te splitsen in 'kleine boeren' en 'rijke boeren' en om dit zichtbaar te maken. (bv 20 groene en 4 rode petjes of sjaaltjes of armbandjes, ...)
- materiaal om een hindernissenparcours te bouwen (touwen, balken, hekken, een muurtje, ...) als er geen hindernissen beschikbaar zijn.
- wereldkaart of wereldbol

3. Voorbereiding

Hindernissenparcours bouwen en materiaal klaarleggen.

4. Spel

Fase 1: De begeleider verdeelt de spelers in 2 groepen. (enkele minuten)

Je laat alle spelers willekeurig een petje opzetten (of een sjaaltje of armband omdoen). Zorg dat er vier maal zoveel rode als groene petjes, sjaaltjes, .. voor je op tafel liggen. Rood = kleine boer. Groen = grote landbouwer. Ze hebben dus vier maal meer kans om kleine boer, dan om grote landbouwer te zijn.

Fase 2: Context situeren (enkele minuten)

Leg uit dat we ons in Senegal bevinden. Vraag of ze dat land kennen en iemand het op de wereldkaart kan aanduiden of kan uitleggen waar het ligt. En wat is de hoofdstad? (Dakar)

De kleine boeren zijn allemaal Senegalese boeren. Zij moeten tijdens het spel naar hun velden trekken om de oogst binnen te halen: uien, aardappelen, pindanoten, graan, Ze brengen die oogst naar de markt en verkopen die aan de marktmeester.

De anderen zijn grote boeren uit het buitenland. Ook zij moeten zoveel mogelijk oogst van hun veld naar de markt in Senegal brengen. Het gaat erom om met je groep zoveel mogelijk te verdienen.

Fase 3: Speluitleg (enkele minuten)

Het doel van het spel is om zoveel mogelijk balletjes op de velden 'te oogsten' en via het hindernissenparcours 'naar de markt' te brengen. De kleine boeren krijgen elk een soeplepel om de balletjes mee te vervoeren. Ze kunnen dus maar één balletje tegelijk meebrengen van hun veld. De grote landbouwers krijgen elk een plastic kommetje en mogen dat volledig vullen met balletjes. De balletjes mogen niet met de hand worden aangeraakt. Balletjes die op de grond vallen mogen niet meer worden opgeraapt en tellen niet meer mee.

Voor elk balletje dat op de markt geraakt, krijgt de betreffende groep (kleine of grote boeren) twee letterkoekjes van de marktmeester. De letterkoekjes worden in *geldbakjes* door de marktmeester verzameld. De ballen worden in emmers naast de geldbakjes verzameld. Het spel eindigt als de emmers vol zijn of als de marktleider stopt met balletjes aan te kopen.

Fase 4: Spel (10-tal minuten)

Na het startschot mogen spelers naar hun veld lopen en balletjes beginnen transporteren via het hindernissenparcours en met het beschikbare gereedschap. Wie zijn balletjes verkocht heeft, mag opnieuw naar zijn veld hollen om een nieuwe oogst op te halen.

Begeleider 1 controleert of het transport correct gebeurt.

Begeleider 2 zet zich 'op de markt' en is 'marktmeester'. Hij vult zijn emmers met de aangebrachte balletjes en betaalt de spelers uit. Het afgesproken tarief is twee letterkoekjes per balletjes. Leg de verdiende letterkoekjes in de geldbakjes van elke ploeg, zodat je aan het einde van het spel goed kan zien wie het meest verdiend heeft.

5. Nabespreking

Bekijk met de spelers het hoopje letterkoekjes dat elke ploeg verdiend heeft. Ga in op volgende vragen:

- Wie vond dit een eerlijk spel? De kleine boeren waren met veel meer, maar hadden zij het spel ooit kunnen winnen?
- Welke elementen zorgen ervoor dat je het spel niet kon winnen?
- Bestaat die oneerlijkheid in de echte wereld ook? Ja, industriële boeren hebben tractoren, machines, kunstmest, beter zaad, geld om te investeren... De kleine boer moet alles met de hand doen. Hoe hard hij ook werkt, hij verdienen nauwelijks wat!

Geef wat uitleg mee over de situatie van kleine boeren. 850 miljoen mensen in de wereld lijden honger. Het grootste deel daarvan (600 miljoen) zijn boeren. Dat kan toch niet! Juist diegene die voedsel produceren komen eten tekort. Ze krijgen geen eerlijke prijs voor hun producten. De prijs zakt zo laag dat ze er niets meer aan verdienen (dumping, overproductie door grote boeren).

Wat zouden we kunnen doen om wel tot een eerlijker verdeling te komen?

- Beter materiaal voor de kleine boeren!
- Een vaste, eerlijke prijs waarborgen!
- Markten afschermen voor dumping!
- Voor lokale markten produceren en bij boeren uit de buurt aankopen!

De koekjes die de spelers verdiend hebben met hun groep, mogen ze nu natuurlijk onder elkaar verdelen. De kleine boeren mogen het bakje met de magere opbrengst onder mekaar verdelen, de enkele rijke boeren doen hetzelfde met hun vette opbrengst.

Of misschien kunnen we de koekjes toch eerlijker verdelen? De rijke boeren zouden wat van hun opbrengst kunnen afstaan aan de armen.

6. Extra tips voor de begeleiders

- Om het spel wat kleur te geven kunnen de begeleiders zich verkleden als Senegalese boeren.
- Het afgesproken tarief is twee koekjes per balletje, maar eventueel kan je dit tarief in de loop van het spel aanpassen. (Hoe meer producten er op de markt komen, hoe meer de prijs daalt!). Je kan bvb afspreken dat als de emmer halfvol is, de prijs halveert tot 1 koekje per balletje.
- Meer informatie over dit thema vind je op www.11.be en in het politiek dossier van de campagne van 2006 (voor 2 euro te verkrijgen via het 11.11.11-provinciaal secretariaat of het 11.11.11-comité in je buurt).
- 11.11.11 roept 27 oktober 2006 uit tot uiendag. Die dag wordt overal te lande uiensoep gegeten om deze oneerlijke situatie aan te kaarten. Misschien kan je na het spelen van dit spel eveneens uiensoep eten uit solidariteit met de Senegalese kleine boeren. En mocht het spel plaatsvinden rond 27 oktober, laat het dan zeker aan 11.11.11 weten, dan tellen de kilo's uien die je verteert mee voor de nationale actie. Surf snel naar **www.11.be/uiendag**!